

Fastlagssöndagen

Predikan 2026-02-15

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Guds kärleks väg

Epistel: 1Kor. 13:1–13. Evangelium: Luk. 18:31–43

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar för att du har sänt din Son till försoning för hela världens synd. Kom med din helige Ande och tala till oss genom ordet denna stund. Visa oss din väg och gör oss villiga att vandra den. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Mark. 10:32–45

32 De var nu på väg upp till Jerusalem, och Jesus gick före dem. De var fyllda av bävan, och de som följde med var rädda. Då tog Jesus än en gång med sig de tolv och började berätta för dem vad som skulle hända honom: 33 ”Se, vi går upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att överlämnas till överstepräster och de skriftlärdade. De ska döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, 34 som ska håna honom och spotta på honom, gissla och döda honom. Men efter tre dagar kommer han att uppstå.”

35 Då kom Jakob och Johannes, Sebedeus söner, fram till Jesus och sade: ”Mästare, vi vill att du ger oss vad vi ber dig om.” 36 Han sade till dem: ”Vad vill ni att jag ska göra för er?” 37 De svarade: ”Låt oss få sitta bredvid dig i din härlighet, den ene på din högra sida och den andre på din vänstra.” 38 Jesus sade till dem: ”Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den bägare som jag dricker? Eller döpas med det dop som jag döps med?” 39 De svarade: ”Det kan vi.” Jesus sade till dem: ”Ni ska få dricka den bägare som jag dricker och döpas med det dop som jag döps med. 40 Men platserna på min högra och min vänstra sida är det inte min sak att ge bort. De ska ges åt dem som de är beredda för.”

41 När de tio andra fick höra det, blev de upprörda över Jakob och Johannes. 42 Då kallade Jesus till sig dem och sade: ”Ni vet att de som anses vara folkets ledare betar sig som herrar över dem och att deras stormän härskar över dem. 43 Men så är det inte hos er. Nej, den som vill vara störst bland er ska vara de andras tjänare, 44 och den som vill vara främst bland er ska vara allas slav. 45 Människosonen har inte kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.”

Amen.

Vi har nu lämnat den del av kyrkoåret som har präglats av julens underbara budskap om att Gud har blivit människa [det skedde i och med septuagesima, men sedan kom Jungfru Marie kyrkogångsdag med ny julanknytning förra söndagen]. Vi ser nu fram mot påsken med budskapet om varför Jesus blev människa. Varför skulle han som var evig Gud komma till jorden? Där blev han ju fattig och föraktad, hånad och motsagd av folkets religiösa ledare. Ja, de betraktade honom som en falsk profet och uppviglade till sist folket att begära att han skulle korsfästas och dödas.

Vår text inleds med att Jesus och lärjungarna för sista gången var på väg upp till Jerusalem. Jesus hade varit där många gånger. Första gången var när han bars fram av Josef och Maria då han bara var 40 dagar gammal. Detta var jungfru Marie kyrkogångsdag, som vi talade om förra söndagen. Den gamle Simeon hade då sagt genom den helige Andes ingivelse: ”Herre, nu låter du din tjänare gå hem i frid, så som du har lovat, för mina ögon har sett din

frälsning som du har berett inför alla folk: ett ljus med uppenbarelse för hedningarna och härlighet för ditt folk Israel” (Luk. 2:29–32). Gud hade sagt till Simeon att Jesus skulle vara **frälsaren för alla folk**, för både Israels folk och för alla hedningar, d.v.s. för hela världen.

Men detta skulle inte ske på det sätt som fariséerna och de skriftlärde tänkte sig. De såg Messias som en triumferande konung som skulle göra slut på den romerska ockupationen. Men Simeon sade till Maria: ”Se, han är satt till fall och upprättelse för många i Israel, och till att vara ett tecken som väcker motstånd. Också genom din själ ska det gå ett svärd.” (Luk. 2:34f). Jesu frälsning skulle alltså ske på ett helt annat sätt än vad de religiösa ledarna förväntade sig. Det skulle bli en lidandets väg, som väckte motstånd. Nu säger Jesus själv i vår text till lärjungarna: ”Se, vi går upp till Jerusalem, och Människosonen kommer att överlämnas till överstepräster och de skriftlärda. De ska döma honom till döden och utlämna honom åt hedningarna, som ska håna honom och spotta på honom, gissla och döda honom” (v. 33f). Här talar han klartext inför sina lärjungar. Han går med dem för sista gången till Jerusalem. Hans lidande ska bli mycket svårt. Han som är den av Daniel förutsagde Människosonen ska nu dömas till döden av överstepräster och de skriftlärde. De ska sedan överlämna honom åt hedningarna, d.v.s. till romarna, vars befälhavare i Jerusalem var Pontius Pilatus. Han insåg att Jesus var oskyldig, men av rädsla för att bli anklagad hos kejsaren, gick han med på deras begäran och dömde Jesus till att korsfästas. Precis som Jesus säger i vår text blev han då hånad av soldaterna, som spottade på honom, gisslade honom och satte på honom en törnekrona som stack in sina taggar så att blodet rann. Så fick han utstå romarnas värsta straff genom den plågsamma korsfästelsen med spikar genom händer och fötter.

Men det allra svåraste lidandet var ändå inte det kroppsliga utan detta att Jesus på korset bar hela världens synd i sin kropp. Gud straffade honom i vårt ställe. Därför ropade han med psaltarens ord: ”Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?” (Ps. 22:2). När man läser denna psalm slås man av hur exakt den passar in på vad som hände med Jesus på korset. David hade ju skrivit denna psalm ungefär ettusen år tidigare. Hur kunde David i förväg veta vad som skulle hända med Jesus? Här står bibelkritikerna frågande. David skriver ju i denna psalm: ”Men jag är en mask och inte en människa, hånad av människor och föraktad av folket. Alla som ser mig hånar mig, de grimaserar och skakar på huvudet. Anförtro dig åt Herren! Han får befria och rädda honom, han älskar ju honom!... Hundar omger mig, de ondas hop omringar mig, de har genomborrat mina händer och fötter. Jag kan räkna alla mina ben, de ser på mig, de stirrar. De delar mina kläder mellan sig och kastar lott om min klädnad.” (Ps. 22:7–9, 17–19).

Så som David skrev här hände det också. Evangelisterna skriver: ”Men rådsherrarna hånade honom och sade: ”Andra har han frälst. Nu får han frälsa sig själv om han är Guds Messias, den Utvalde.” Även soldaterna kom fram och hånade honom” (Luk. 23:35f). ”När soldaterna hade korsfäst Jesus tog de hans kläder och delade upp dem i fyra delar, en för varje soldat. Men livklädnaden var utan sömmar, vävd i ett enda stycke uppifrån och ner. Därför sade de till varandra: ’Vi skär inte sönder den utan kastar lott om vem som ska få den.’ Skriften skulle nämligen uppfyllas: De delade mina kläder mellan sig och kastade lott om min klädnad. Så gjorde nu soldaterna” (Joh. 19:23ff).

Enligt bibelkritikerna måste evangelisterna felaktigt ha skrivit så att det passade in på Davids profetia. Det vart ett slags ”fromt bedrägeri”. Men evangeliernas texter är alltför starka. Det är historiska skildringar av vad som verkligen skedde. Så tror vi att Jesus verkligen var Guds Son som i förväg visste precis vad som skulle hända med honom i Jerusalem. Det var uppfyllelsen av alla profeternas utsagor om Kristus. De hade verkligen talat genom den helige Ande många hundra år i förväg om vad som skulle hända. När t.ex. Jesaja skrev om Herrens lidande tjänare var det Guds Ande som talade om vad som skulle ske. Jesaja skrev ju:

”Han var föraktad och övergiven av människor, en smärtornas man och förtrogen med lidande. Han var som en som man skyler ansiktet för, så föraktad att vi inte respekterade honom. Men det var våra sjukdomar han bar, våra smärtor tog han på sig, medan vi såg honom som hemsökt, slagen av Gud och pinad. Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade. Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg. Men all vår skuld lade Herren på honom. Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig och öppnade inte sin mun. Som ett lamm som förs bort för att slaktas, som ett får som är tyst inför dem som klipper det, så öppnade han inte sin mun (Jes. 53:3–7).

Det budskap som både David och Jesaja framförde var att Jesus skulle dö för hela världens synd. Han skulle bli det offerlamm som försonade alla våra synder. David hade ju skrivit: *”I synd är jag född, och i synd har min moder avlat mig”* (Ps. 51:7, äldre övers.). Och Jesaja hade skrivit: *”Om än era synder är blodröda ska de bli snövita, om än de är röda som scharlakan ska de bli vita som ull”* (Jes. 1:18). Detta skulle nu gå i uppfyllelse när Jesus för sista gången gick med lärjungarna till Jerusalem. Han säger i textens slutord: *”Människosonen har inte kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många”* (v. 45).

Jesus talar här om lösen. När någon var fängslad kunde man betala en lösensumma så att han blev fri. Nu är hela mänskligheten fångar under synden. Guds lag kräver att vi därför ska straffas. Vi måste betala vad vi är skyldiga men när vi inte kan det måste vi straffas enligt Guds egen stränga rättvisa. Men Jesus har genom sitt liv, sitt lidande och sin död betalat hela den lösensumma som krävdes. Han gav verkligen sitt liv till lösen för många. Man kan översätta ”många” med ”de många” d.v.s. alla. Och så är det. När Jesus dog försonade han inte bara några få, utan alla människor utan undantag. Bibeln är väldigt tydlig på den här punkten. Johannes skriver i sitt första brev: *”Han är försoningen för våra synder, och inte bara för våra utan också för hela världens”* (Joh. 2:2). Och aposteln Paulus skriver: *”Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv. Han tillräknade inte människorna deras överträdelser”* (2 Kor. 5:19). Det står alltså klart att det var hela världen som blev försonad när Jesus dog. Detta är huvudsaken i dagens text. Jesus skulle gå till Jerusalem för att lida och dö för hela världens synd. Detta har han nu gjort en gång för alla. Därför säger han också till dig och mig och till alla som lyssnar. Dina synder är försonade och förlåtna.

Denna förlåtelse får vi ta emot genom evangelium i både ordet och sakramenten. Men om vi inte tror detta ord utan visar det ifrån oss har vi ingen nytta av det. Därför skriver Johannes: *”Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom”* (Joh. 3:36). Må vi därför be Gud om nåden att tro på allt vad ordet säger och så ta emot Jesus som vår frälsare. Denna gåva skänker han redan i dopet, som ger syndernas förlåtelse och även i den heliga nattvarden när han ger oss sin kropp och sitt blod där. Han talar i predikan både om vår synd och om hur synden blir borttagen genom Jesu försoning. Så talar han också om sin uppståndelse när han i vår text säger: *”De ska gissla och döda honom. Men efter tre dagar kommer han att uppstå.”*

Till sist ska också några ord ska också sägas om Jakob och Johannes begäran om att få platserna närmast Jesus i himmelen. Detta visar hur vi även som kristna, ja som Jesu egna apostlar, har kvar den gamla människan. När Jesus talar de allvarliga orden om sitt lidande tänker de bara på sig själva och är måna om att få de främsta platserna i himlen. Så gör vi människor även när vi har fått ta emot förlåtelsen och blivit Guds barn. Vi börjar lätt bråka om småsaker. Vi blir avundsjuka om någon annan får en bättre placering än vi själva. Vi tänker på vår egen ära och strävar efter att vi själva ska få det bättre än andra. Men Jesus förklarar för dem att vägen måste gå genom lidanden och prövningar. Lärjungarna svarar direkt: ja, vi är beredda på att lida. Vi klarar av det! De har blivit drabbade av andligt högmod och tänker bara på att få de bästa platserna i himlen. Jesu ord till dem är därför

förmaningens och varningens ord, som han också riktar till oss: *”Ni ska få dricka den bägare som jag dricker och döpas med det dop som jag döps med. Men platserna på min högra och min vänstra sida är det inte min sak att ge bort. De ska ges åt dem som de är beredda för.”* (v. 39f). Som kristna måste vi alla gå genom många prövningar och svåra stunder. Vår egen kraft räcker då inte alls. Vi måste därför lämna allt i Guds hand. Han kommer att hjälpa oss och leda oss på bästa sätt. Vi har inget löfte om att få de bästa platserna. Men vi har ett löfte som är viktigare än allting. Han lovar oss att för sin egen skull skänka oss den eviga saligheten. Han har ju kommit för att tjäna oss och ge sitt liv till lösen för oss. Han lovar att bevara oss på vägen till himmelen genom alla prövningar och så till sist göra oss evigt saliga. Så skänker han oss varje dag sin kärlek och tröst.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.